

maatschappij, heeft de kleinste beweging ergens beneden in het lijf een merkbaar gevolg in het bovendeel. Hij spreekt over dans als over een sociaal-politieke beweging, die een samenleving tot verschuiving kan dwingen. Die zich communiceert doorheen de continuïteit van een eenvoudige handbeweging die de ene danser doorgeeft langsheen een keten van aaneengeschakelde lichamen. Het is de Beltrão die spreekt vanuit zijn sociale bewogenheid, vanuit zijn affiniteit met Rio de Janeiro, die spreekt over breakdance als wapen tot verandering. De kinderen in één van de workshops komen in hun eigen gebrouwde rap tot een ritmische opsomming van verschillende types machinegeweren in hun buurt.

5. Maar er is ook de Beltrão van de voorstellingen, die zich niet door een al te eenvoudige transpositie tussen maatschappelijk engagement en kunst laat vangen. Zijn keuze ligt niet in de promotie van de streetdance als strijdwapen, maar in de ontmaskering van wat zowel de break als een hele samenleving in zijn agressiviteit voedt. Het voedsel waarin de troost vlak naast het wapen ligt. In de gewelddadige metafoor waaruit commercie, nieuwsgaring, video games, sportverslaggeving, beursberichten en MTV hun oorsprong vinden. *Telesquat* vertelt over de misleidende luchtspiegelingen van een te verdedigen vrijheid. De vrijheid te consumeren tot de werkelijkheid achter de horizon verdwijnt. De vrijheid zichzelf te kopen, te verkopen, te maken, en te verliezen. Man, ongehuwd, houdt van gnocchi, verschijnt op de ondertiteling. Waarbij de flagrante inconsequentie van deze boodschappen, de inherente verwarring die uit hun tegenstrijdige aanbevelingen spreekt, en de onmogelijkheid deze verschillende gezichtspunten met elkaar in harmonie te brengen, resulteert in een tabula rasa van betekenis. In een blank terrein na de ontploffing.

6. 5/2/2004 – Ik zit aan tafel met Otmar Wagner. We praten over zijn werk, dat ik tijdens de *Campfire Nights* van Commerce publiekelijk met hem zal gaan bespreken. Hij toont mij foto's van performances, van scenografieën, van lezingen die hij heeft gegeven. Straks zal ik hem in een witte trouwjurk met plasticen buisjes een gen-constructie zien maken. Hij vertelt dat hij geïnteresseerd is in body art. Dat hij ook wel eens veiligheidsspelden door zijn lichaam boort op scène, maar dat dit bij hem geen 'authentieke' maar een 'theatrale' act is. Een sterk visuele en afstandelijke ingreep, die zich niet in zijn letterlijkheid maar in zijn beeld-zijn meedeelt. Waardoor de wonden op zijn lichaam later leesbaar worden als een huis, en zelfs een kaart van Europa. Zijn lichaam is de wereld, voor zover we die kennen. De identiteit van de wereld is de identiteit van het eigen lichaam. De wereld sluit zich omheen het lichaam, en laat niemand meer naar buiten.

7. In *Telesquat* komen heel wat stappen uit het traject van Beltrão samen. Zijn fascinatie voor taal toont zich al van bij de eerste voorstelling, *From popping to pop or vice-versa*, waarin hij de breakdance als uitgangspunt neemt voor een verregaande deconstructie van de relatie tussen beweging en narrativiteit. De energieke frasering en dynamiek die de streetdance gewoonlijk typeren ontbreken hier compleet, net als de opzweepende ritmische ondersteuning, de flamboyant gerapte tekst, of de virtuoze bewijsvoering van het lichaam. Op het podium staan twee jongens elk in hun eigen lichtcirkel. Ze voeren korte bewegingszinnnetjes op. Op geen enkel moment verliest de dans zich in zijn eigen wetmatigheid. Zonder de verwachte muzikale begeleiding, krijgt de beweging dan ook een compleet andere lading. Het is breakdance, niet langer als

doel, maar als middel om tot een onderzoek te komen. De voortdurende stops zijn de verwoede pogingen van de choreograaf om het denken in beweging te houden, door het lichaam stil te leggen. Het is in de stilstand dat de break van zijn vanzelfsprekende associaties wordt ontdaan, en zich niet langer manifesteert als doel, maar als middel. Niet langer gereduceerd tot zijn spektakelgehalte, wringt de breakdance zich uit zijn keurslijf van jeugdcultuur en machismo. Muziek en beweging worden uit elkaar gehaald en naast mekaar geplaatst. Als de muziek opklinkt, nemen de twee dansers plaats op het voorpodium en luisteren. Het enige moment waarop lichaam en geluid overeenstemmen, is wanneer een gesproken zin als ondergrond dient voor de ritmische unisono van beweging. Alsof de taal de beweging genereert. Alleen kunnen we hun relatie niet precies inschatten.

8. In *Me and my choreographer in 63* wordt deze link tussen woord en beweging verder uitgewerkt. Het opzet van de voorstelling is te onderzoeken welke relatie er bestaat tussen spreken en bewegen, tussen de manier waarop een danser zich uitdrukt en de manier waarop hij zijn lichaam inzet in de dans. Tijdens een lang gesprek in een hotelkamer *on the road*, tapet Beltrão zonder het medeweten van zijn danser Willow hun hele conversatie. Willow filosofeert uit de losse hand over het leven, het bestaan van God, zijn positie in de samenleving. Het is een discours dat charmeert in zijn onbevangenheid, terwijl het zich anderzijds ook hult in *streetwise* bravado. De geluidsband zal later dienen als soundtrack voor de voorstelling, waarin het lichaam van de danser interfereert, interpreteert, ondermijnt en de inbreuk op zijn eigen privacy becommentarieert. De tekst is tegelijkertijd een verklaring én een enigmatisch decor voor de beweging. Bij de voorstelling op Springdance komt hier nog het gegeven bovenop, dat de toeschouwer de woorden niet verstaat, en ook niet onmiddellijk naar de vertaling kan terugkoppelen, waardoor er een verwarrend spel ontstaat van interpretaties en gratuite linken tussen beeld en tekst. De betekenisverschuiving die in de interpretatie van de kijker ontstaat, maakt een éénduidige lezing van het breakdance-materiaal onmogelijk.

9. 20/12/2003 – 'Waarom ga je dan in godsnaam nog naar het theater?', vroeg de geërgerde choreograaf. Het moment ergens tussen het einde van de voorstelling en het aanbreken van een volgende dag. Het punt waarop de nacht niet meer echt van de dag is te onderscheiden, maar de schrijver ook niet van de maker, de tooghanger van de denker, de helderziende van de blinde, of de pathetiek van de theorie. 'Om de ontreddering', zei ik dus. 'Om die ene keer op de honderd dat een maker de grond onder mijn voeten wegmaait. Om dat ene moment waarop ik niet alleen begrijp wat hem bezielt, maar ook mij, of de wereld. Wanneer ik besef dat, als de wereld in zoveel stukken uiteen valt, en die stukken nog altijd tot nieuwe constellaties kunnen worden ineengepuzzeld, dat hij dan eigenlijk nog altijd in beweging is. En niet morsdood. En dat hetzelfde voor mij geldt. Om de paniek als ik in leegte kijk, en besef dat ik nog leef.'

10. Met *Telesquat* gaat Beltrão nog een stap verder op de ingeslagen weg. Tijdens het wijkproject in Rio de Janeiro, verzorgde de groep reeds een live becommentariëring van een rap concert. De toeschouwers werden tijdens de voorstelling ingelicht over wat er precies op het podium aan de hand is. Niet alleen kreeg het concert daardoor een heel andere context, het werd ook ontdaan van alle vanzelfsprekende 'her-